

33 ilin tələbəsi

Bu sərəlövə hər kəsin diqqətini çəkə, hələ "Bu yaşda tələbə olar?" - sualını yarada da bilər. 20 yanvar 1990-cı il, 33 il bundan əvvəl Bakıda günahsız insanlara qarşı törədilmiş faciə. Zaman ötsə də, illər bir-birinə əlvida deyib tarixi bir yaş yaşlandırırsa da, həmin gün ömrü tamamlananların hər biri yaddaşlarımıza o gündəki kimi həkk olunub: uşaq elə uşaqdır, heç böyüməyib, gənc heç yaşlaşmayıb, ahıl elə ahıldır, müəllim müəllim, həkimsə həkim.

Eləcə də şəhid tələbələr. Yazı oxunduqca söhbətin həmişə xeyallarımızda Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbəsi kimi qalan 20 Yanvar şəhidi Teymur Alməmmədovdan getdiyini biləndə hər kəsin ürəyi yenidən sızlayacaq, bu nakam tələbəni yanğı hissi ilə xatrlayacağıdır. 18 yaşda tələbə adını qazanıb, cəmi 4 ay tələbə həyatı yaşayan, 33 ilin tələbəsinə çevrilərək hər il yaddaşlarda təzələnən şəhid Teymuru. Onun ömür kitabına həkk olunan və ondan bu dünyaya xatirə qalan, sadəcə bu tarixlərdir: 1972, 1989, 1990, bir də bu 33 il.

1972-də doğuldu, 1989-da arzusuna çatdı, tələbə adını qazandı, 1990-da ömrü kimi arzuları da yarımçıq qaldı. 33 ildir, şəhid olub. Lakin bu 33 ilbəil dəyişəcək, bir gün 100, 200 olacaq, Teymurun Vətən uğrunda şəhidlik salnaməsini qərinələrdən qərinələrə, əsrlərdən əsrlərə daşıyaçaq.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şahbuz rayonunun Keçili kəndində kasıb bir ailədə dünyaya göz açmışdı Teymur. Valideynlərinin hər ikisi sağlamlıq imkanları məhduf insanlar idi. İki bacının bir qardaşı olan Teymur bacısı Bəstinin dediyi kimi, ata-anaları qeyri-sağlam olduqları üçün onların tək ümid yeri, arxa, dayaqları idi. Lap kiçik yaşlarından ailənin bütün qayğılarını çiyinlərində daşımaqdan vaxtıdan əvvəl yaşlanmışdı sanki o. "Atamın bitib-tükənməyən tapşırıqları qarşısında nə dinər, nə danışar, başını aşağı salıb sakitcə dinləyər, sonra məktəbə gedər, gələr, axşamadaq evin işindən-gücündən baş açmazdı. İşini bitirib evə girəndən gecə saatlarındak dərslər oxuyar, əlindən kitab düşməzdi. O vaxtlar kəndin malheyvanını hər gün bir nəfər çölə aparardı, atam xəstə olduğu üçün bizim evdən həmişə Teymur gedərdi, axşamdan kitablarını çöl çantasına yığıb hazırlayardı, özünü aparardı", - deyir Bəsti.

Keçili kənd məktəbi rayonun təhsil ənənələri olan məktəblərindəndir. Bu gün ölkəmizin ictimai həyatında mövqə qazanmış onlarla hüquqşünas, müəllim, həkim və digər ixtisas sahibləri bu məktəbin yetirmələridir. Teymurun müəllimləri onu da bu yetirmələr arasında gördüklərini hələ o aşağı siniflərdə təhsil alarkən söyləyirmişlər. Teymur təhsildə sinif yoldaşlarından fərqləndiyi kimi, səmimiyyəti, tərbiyyəsi ilə də bütün müəllim və şagird kollektivinin sevimlisi imiş.

Teymurun biologiya müəllimi Vaqif Kərimov onun haqqında deyirdi: - O, tamamilə fərqli bir şagird, özünəməxsus xarakterli olan uşaq idi. Bu özünəməxsusluq onun susqunluğunda, sakitliyində, adını çəkəndə, sual verəndə adamın gözünün içinə baxmadan, başaşağı cavab verməyində idi. Bir də ki onun üzündə-gözündə daim bir kədər var idi. Bunu müəllimlərin hamısı duymuşdu, öz aramızda söhbət edəndə baxırdım ki, hər kəs eyni fikirdədir. Bu kədəri onun ailə vəziyyəti ilə əla-

qələndirirdik. Məktəbdə hamımız bilirdik ki, evdə yük Teymurun çiyindədir. Lakin sonralar, o şəhid olanda bu kədər nə kədərmiş, anladıq. Onun şəhid olmasını çox yanğı ilə qarşıladıq. Çünki Teymur sağ qalsaydı, çox gözəl, hər birimizin qürur duyduğumuz bir həkim olacaqdı.

"Sən saydığını say, gör Fələk nə sayır", - deyir atalarımız. Hər kəs Teymurun gələcəyinə böyük ümidlər bəslədiyini halda, sən demə, onun ömür payı çoxdan 1990-cı ilə nöqtələnibmiş. O müdhiş 20 yanvar gününə. Birinci imtahan sessiyasını uğurla başa vuran Teymur doğma kəndinə getmək istəyirdi. İki dostu ilə aerokassadan Naxçıvana bilet alıb geri qayıdarkən elə aerokassanın qabağındaca başından güllə yarası alır. O, xəstəxanaya gətirilir. Güllə onun əmgəyindən deyib, üst çənəsində ilişib qalıbmış. Həkimlərin yeddi gün yaralıni həyata qaytarmaq üçün səylə çalışmalarına baxmayaraq, Teymur özünə gəlmədən canını tapşırır. Şəhid tələbə bir neçə gündən sonra Keçili kənd qəbiristanlığında dəfn edilir. Bakı şəhərindəki Şəhidlər xiyabanında və Şahbuz şəhərindəki Şəhidlər Abidə Kompleksində xatirə lövhəsi var.

Teymur tək Alməmmədovlar ailəsinin deyil, bütün keçililərin yaddaşından silinməyən, unudulmaz 20 Yanvar şəhididir. O, təkəcə öz ailəsinin deyil, bütövlükdə, Keçili kəndinin övlətidir. Çünki onun itkisində bütün kənd yandı, sızladı. Günlərlə, aylarla onun xəstə valideynlərinin təsəllivericilərinə çevrildilər. Lakin bu itki onsuz da sağlamlıqları yerində olmayan atananın qəddini əydi, bu dərd onları içiniçin yeyib sonlarını getirdi. Teymurun şəhid olmasından bir neçə il sonra bir-birinin ardınca həyatla vıdaləşdilər.

Teymurun ailəsinə yaxşı yaşayışı üçün dövlət tərəfindən hərtərəfli dəstək göstərilir. Bu məqsədlə şəhid ailəsi üçün 2010-cu ildə fərdi mənzil də tikilib və hər bir şərait yaradılıb. İndi o evdə şəhidin bacısı Bəsti yaşayır. İllərdir ki, Teymurun bacıları da, onu seven keçililər də, ümumilikdə, yüzlərlə şəhidi olan bu xalq tək təsəlli ilə yaşayır. Bu təsəlli şəhidlərimizin Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda həyatlarını itirmələridir. Vətən üçün təbii ki, şəhid olmağa dəyər. Dünən olduğu kimi, hər birimiz bu gün də, sabah da torpaqlarımızın qorunması, müstəqilliyimizin daimiliyi üçün şəhid olmağa hazırıq. Çünki bu müstəqillik bizə şəhidlərimizin qanından ərməğandır, əmanətdir.

Mətanət MƏMMƏDOVA